

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Cob/77/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1323202631
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Pavlikovský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1323202631.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vlastimila Pavlikovského a členov senátu JUDr. Valérie Kleinovej ml. a Mgr. Mariána Degmu v právnej veci navrhovateľa: Národná banka Slovenska, so sídlom Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava, IČO: 30 844 789, v konaní proti obchodnej spoločnosti NOVIS Insurance Company, NOVIS Versicherungsgesellschaft, NOVIS Compagnia di Assicurazioni, NOVIS Poist'ovňa a.s., so sídlom Námestie Ľudovíta Štúra 2, 811 02 Bratislava, IČO: 47 251 301, právne zastúpená: Hillbridges, s.r.o., so sídlom Gorkého 4, 811 01 Bratislava, za účasti: Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, o zrušenie a likvidáciu a na vymenovanie likvidátora obchodnej spoločnosti, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava III č. k. 23CbR/18/2023-208 zo dňa 13. februára 2024, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Mestského súdu Bratislava III č.k. 23CbR/18/2023-208 zo dňa 13. februára 2024 potvrdzuje.

Obchodnej spoločnosti sa priznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania voči navrhovateľovi v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

I. Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Navrhovateľ (banková rada navrhovateľa) ako orgán dohľadu podľa zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodnutím č. sp.: NBS1-000-079-406, č. z.: 100-000-524-310 zo dňa 1.6.2023 zmenil rozhodnutie vydané navrhovateľom v prvom stupni pod č. sp.: NBS1-000-073-774, č. z.: 100-000-413-341 zo dňa 31.10.2022, pričom dohliadanému subjektu v zmysle § 15 ods. 1 v spojení s § 1 ods. 3 písm. a) zákona č. 747/2004 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 39/2015 Z. z.“) obchodnej spoločnosti NOVIS Insurance Company, NOVIS Versicherungsgesellschaft, NOVIS Compagnia di Assicurazioni, NOVIS Poist'ovňa a. s., Námestie Ľudovíta Štúra 2, 811 02 Bratislava, IČO: 47 251 301 (ďalej aj ako „obchodná spoločnosť“) za pokračujúci správny delikt z dôvodu porušenia § 23 ods. 3 písm. b) a c) zákona č. 39/2015 Z. z., jednočinného správneho deliktu porušením § 48 ods. 1 prvá veta a § 63 ods. 1 zákona č. 39/2015 Z. z., správneho deliktu porušením § 48 ods. 1 druhá veta zákona č. 39/2015 Z. z. a napokon trvajúceho správneho deliktu z dôvodu porušenia § 26 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 39/2015 Z. z. uložil súbežne sankciu I. podľa § 139 ods. 1 písm. h) v spojení s § 158 ods. 2 písm. a), c) a g) zákona č. 39/2015 Z. z., tzn. z dôvodov vzniku závažných nedostatkov v činnosti účastníka konania, nespĺňania podmienky na udelenie povolenia uvedenej v § 7 ods. 2 písm. j) zákona č. 39/2015 Z. z. a z dôvodu, že sankcie uložené podľa zákona č. 39/2015 Z. z. nevedli k náprave zistených nedostatkov, odoberá povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti udelené rozhodnutím č. ODT-13166/2012-16 zo dňa 03. 10. 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07.10. 2013 v znení osvedčenia č. ODT-14020/2015 vydaného orgánom dohľadu

dňa 10.12.2015 podľa § 192 ods. 4 zákona č.39/2015 Z. z., a to v celom rozsahu, tzn. pre nasledovné poistenia poisťného odvetvia životného poistenia podľa časti B prílohy č. 1 zákona č. 39/2015 Z. z.:

1. Poistenie

a) pre prípad dožitia, pre prípad smrti, pre prípad smrti alebo dožitia, pre prípad dožitia s možnosťou vrátenia poisťného, poistenie spojené s kapitalizačnými zmluvami,

b) dôchodkové poistenie,

c) doplnkové poistenie uzavreté popri životnom poistení, najmä pre prípad ublíženia na zdraví vrátane práceneschopnosti, pre prípad smrti následkom úrazu a pre prípad invalidity následkom úrazu alebo choroby.

3. Poistenie uvedené v prvom bode písm. aj a b) a druhom bode spojené s investičnými fondmi

II. podľa § 139 ods. 1 písm. g) a ods. 8 zákona č. 39/2015 Z. z. v spojení s § 145 ods. 3 zákona č. 39/2015 Z. z. obmedzuje voľné nakladanie s aktívami účastníka konania do momentu zápisu likvidátora do obchodného registra vykonaného na základe rozhodnutia súdu o návrhu orgánu dohľadu na vymenovanie likvidátora účastníka konania v zmysle § 161 ods. 3 zákona č. 39/2015 Z. z. alebo do momentu právoplatného rozhodnutia súdu o vyhlásení konkurzu na majetok účastníka konania podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“) vydaného na základe návrhu podaného podľa § 176 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., podľa toho, ktorá zo situácií nastane skôr, a to v podobe povinnosti zdržať sa, vo vzťahu ku všetkému majetku účastníka konania, ako aj vo vzťahu ku všetkým úkonom, ktoré účastník konania robí, vrátane úkonov súvisiacich s poisťovacou činnosťou vykonávanou na základe povolenia č. ODT-13166/2012-16, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07.10. 2013, teda aj v rozsahu poisťovacej činnosti vykonávanej v súlade s

- § 15 zákona č. 39/2015 Z. z. prostredníctvom pobočky na území iného členského štátu, konkrétne na území Českej republiky, Rakúskej republiky a Nemeckej spolkovej republiky, a v súlade s

- § 17 zákona č. 39/2015 Z. z. na území iného členského štátu na základe práva slobodného poskytovania služieb bez zriadenia pobočky, a to na území Maďarska, Poľskej republiky, Švédskeho kráľovstva, Talianskej republiky, Fínskej republiky, Islandu a Litovskej republiky,

bez ohľadu na to, či sa predmetný majetok nachádza alebo či sa predmetné úkony robia v tuzemsku alebo v zahraničí,

nakladania s majetkom mimo obvyklého hospodárenia, najmä

1. vykonávania akýchkoľvek úkonov s cieľom odplatne alebo bezodplatne previesť vlastnícke právo alebo zriadiť záložné právo k veciam, právam alebo iným majetkovým hodnotám,

2. vyplácania akýchkoľvek plnení osobám, ktoré sú osobami so špecifickým vzťahom k účastníkovi konania, najmä vo vzťahu k akcionárom účastníka konania, k členom štatutárneho orgánu účastníka konania, k členom dozornej rady účastníka konania, k iným osobám, ktoré riadia účastníka konania, k osobám zodpovedným za kľúčové funkcie v účastníkovi konania, ako aj im blízkym osobám a právnickým osobám, v ktorých členovia štatutárneho orgánu účastníka konania, členovia dozornej rady účastníka konania, iné osoby riadiace účastníka konania, osoby zodpovedné v účastníkovi konania za kľúčové funkcie a im blízke osoby sú členmi štatutárneho orgánu, členmi dozornej rady, alebo vedúcimi zamestnancami, alebo v ktorých majú tieto osoby majetkovú účasť a právnickým osobám, ktoré majú kontrolu nad účastníkom konania (ďalej len „osoby so špecifickým vzťahom k účastníkovi konania“),

3. zvyšovania záväzkov nad rozsah, ktorý je nevyhnutný na výkon bežnej podnikateľskej činnosti účastníka konania,

4. vykonávania akýchkoľvek úkonov smerujúcich k znižovaniu hodnoty majetku účastníka konania, neuvedených v bode 1 až 3.

2. Navrhovateľ podaním doručeným dňa 7.6.2023 súdu prvej inštancie ako registrovému súdu (Mestský súd Bratislava III) inicioval konanie o zrušenie a likvidáciu obchodnej spoločnosti a na vymenovanie likvidátora. Svoj návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že podľa § 159 ods. 5 zákona č. 39/2015 Z. z. Národná banka Slovenska bez zbytočného odkladu po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia (opísaného v ods. 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia) o odobratí povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti alebo o odobratí povolenia na vykonávanie zaistovacej činnosti podá príslušnému súdu návrh na zrušenie a likvidáciu tejto právnickej osoby a na vymenovanie likvidátora. Poukázal na to, že na základe rozhodnutia navrhovateľa č. sp.: NBS1-000-073-774, č. z.: 100-000-413-341 zo dňa 31.10.2022 v spojení s rozhodnutím č. sp.: NBS1-000-079-406, č. z.: 100-000-524-310 zo dňa 1.6.2023 bolo obchodnej spoločnosti podľa ust. § 139 ods. 1 písm. h) v spojení s ust. § 158 ods. 2 písm.

a), c), g) zákona o poisťovníctve odobraté povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti udelené rozhodnutím ODT-13166/2012-16 zo dňa 3.10.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 7.10.2013 v znení osvedčenia ODT- 1420/2015 vydaného orgánom dohľadu dňa 10.12.2015 podľa ust. § 192 ods. 4 zákona o poisťovníctve, a to v celom rozsahu.

3. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 23CbR/18/2023-208 zo dňa 13. februára 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) prerušil konanie o zrušenie, likvidáciu a vymenovanie likvidátora obchodnej spoločnosti do právoplatného skončenia konania vedeného na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. 6S/70/2023.

4. V odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie poukázal na to, že Mestský súd Bratislava III vedie konanie sp. zn. 23Exre/18/2023 o zosúladenie údajov zapísaných v obchodnom registri so skutočným právnym stavom pri obchodnej spoločnosti, ktorým sa navrhovateľ domáha výmazu predmetu podnikania (činnosti) obchodnej spoločnosti z dôvodu odobratia povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti, tak ako je uvedené vyššie. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že konanie sp. zn. 23Exre/18/2023 bolo uznesením č. k. 23Exre/18/2023-210 zo dňa 22.01.2024 prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. 6S/70/2023.

5. Podľa názoru súdu prvej inštancie v konaní vedenom na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. 6S/70/2023 je riešená otázka zákonnosti rozhodnutia navrhovateľa č. sp. NBS1-000-079-406, č. z.: 100-000-524-310 zo dňa 01.06.2023, na základe ktorého má dôjsť k výmazu predmetu podnikania (činnosti) obchodnej spoločnosti a následne k dôvodu na jej zrušenie v zmysle ustanovenia § 68b ods. 1 písm. a) Obchodného zákonníka. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie skonštatoval, že boli splnené zákonné podmienky na prerušenie konania podľa § 164 CSP.

II. Odvolanie

6. Navrhovateľ podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 07.03.2024 napadol vyššie opísané uznesenie odvolaním v celom rozsahu podľa § 357 písm. n) CSP z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP) a že pre hmotnoprávne vady napadnutého uznesenia (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil v súlade s ustanovením § 389 ods. 1 písm. b) a d) CSP.

7. Za preukázané považoval žalobca nasledujúce skutočnosti:

- Obchodnej spoločnosti bolo dňa 05.06.2023, nadobudnutím právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia navrhovateľa odňaté povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti v celom rozsahu, tzn. že nesmie od 05.06.2023 vykonávať poisťovaciu činnosť okrem činností, ktoré sú nevyhnutné na uplatnenie jej pohľadávok a vyrovnanie záväzkov,
- Obchodná spoločnosť podala proti rozhodnutiu dňa 04.08.2023 správnu žalobu, na základe ktorej je Správnym súdom v Bratislave vedené konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia pod sp. zn.: 6S/70/2023,
- Návrh obchodnej spoločnosti na priznanie odkladného účinku správnej žalobe bol zamietnutý uznesením Správneho súdu v Bratislave zo dňa 08.01.2024, č. listu 6S/70/2023-787, pričom o tejto skutočnosti bol Mestský súd Bratislava III informovaný najneskôr 16.01.2024,
- Pred Mestským súdom Bratislava III sú na základe návrhov navrhovateľa vedené proti obchodnej spoločnosti dve konania, a to konanie sp. zn.: 23Exre/18/2023 o zosúladenie údajov zapísaných v obchodnom registri so skutočným právnym stavom pri obchodnej spoločnosti a konanie sp. zn.: 23CbR/18/2023 o zrušenie a likvidáciu obchodnej spoločnosti a vymenovanie likvidátora,
- Konanie vedené pred Mestským súdom Bratislava III pod sp. zn.: 23Exre/18/2023 nebolo v čase vydania uznesenia napádaného odvolaním právoplatne prerušené.

8. Navrhovateľ zdôraznil, že obchodná spoločnosť od 05. 06. 2023, teda aj v okamihu vydania odvolaním napádaného uznesenia, nie je oprávnená vykonávať poisťovaciu činnosť, okrem činností ktoré sú nevyhnutné na uplatnenie jej pohľadávok a vyrovnanie záväzkov, pričom túto skutočnosť nezmenil ani Správny súd v Bratislave v konaní o správnej žalobe 6S/70/2023, keď uznesením zo dňa 08. 01. 2024 nepriznal správnej žalobe spoločnosti NOVIS odkladný účinok.

9. Podľa navrhovateľa súd prvej inštancie porušil povinnosť viazanosti súdu rozhodnutím orgánu verejnej moci a svojvoľne oddialil rozhodnutie vo veci samej (§ 193 CSP).

10. V prípade vstupu obchodnej spoločnosti do likvidácie nároky klientov vyplývajúce z poistných zmlúv nadobudnú v zmysle § 161 ods. 12 zákona č. 39/2015 Z. z. postavenie prednostných pohľadávok. Účelom tejto regulácie majúcej pôvod v únijnom práve je práve to, že nároky z poistných zmlúv majú mať po vstupe poisťovne do likvidácie zvýšenú ochranu v porovnaní s nárokmi iných veriteľov. V rámci právnej úpravy Slovenskej republiky však existuje stav, kedy poisťovňa s odobratým povolením ešte nie je v likvidácii, pričom ale do momentu vstupu do likvidácie nároky z poistenia nemajú prednostné postavenie. Z tohto dôvodu navrhovateľ považoval za zásadné, aby obchodná spoločnosť vstúpila do likvidácie čo možno najskôr. Tým by sa jednak ustálila pozícia nárokov všetkých klientov v súlade s reguláciou a jednak by vedenie spoločnosti a uspokojovanie nárokov zabezpečoval súdom vymenovaný likvidátor, ktorý by, okrem iného, mal okamžite k dispozícii aj všetky podklady na zistenie stavu majetku a záväzkov spoločnosti potrebných na posúdenie, či spoločnosť je schopná uspokojiť nároky veriteľov v plnom rozsahu v rámci likvidácie alebo je potrebné podať návrh na vyhlásenie konkurzu.

11. Súd prvej inštancie vydaním uznesenia o prerušení konania v rozpore s § 193 CSP nereflektoval na právoplatné a zákonné rozhodnutie navrhovateľa porušil povinnosť viazanosti súdu rozhodnutím orgánu verejnej moci a svojvoľne oddialil rozhodnutie vo veci samej. Tým zaťažil konanie inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

12. Navrhovateľ v odvolaní vytýkal súdu prvej inštancie, že v prípade, ak bolo jeho zámerom prerušiť konanie do právoplatného skončenia konania 6S/70/2023, bolo potrebné v záujme zrozumiteľnosti a presvedčivosti uznesenia, aby súd zároveň v odôvodnení uviedol právnu úvahu, prečo považuje výsledok konania 6S/70/2023 za podstatný pre prerušované konanie, navyše, ak k prerušeniu došlo až potom, ako súd v konaní 6S/70/2023 rozhodol o nepriznaní odkladného účinku žalobe. Ak bolo zámerom súdu zdôvodniť prerušenie konania prebiehajúcim konaním 23Exre/18/2023, mal vo výroku uznesenia rozhodnúť o prerušení konania do právoplatného skončenia konania 23Exre/18/2023. Z odôvodnenia uznesenia žiadnym spôsobom nevyplýva, prečo súd prvej inštancie rozhodol tak, ako uviedol vo výroku uznesenia. Súčasne sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s účinkami rozhodnutia navrhovateľa, ktoré je právoplatné a vykonateľné. Nie je zrejmé z akého dôvodu boli registrovým súdom popreté účinky rozhodnutia navrhovateľa. Pre nedostatok odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je možné ani jasne vylúčiť, či súd prvej inštancie neporušil právo navrhovateľa na vyjadrenie sa k dôvodom prerušenia konania. Zároveň je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné pre nedostatočné odôvodnenie a rozpornosť výroku s odôvodnením, a teda porušuje právo navrhovateľa na spravodlivý proces.

13. Navrhovateľ s poukazom na § 62 ods. 1 ObZ, § 68b ods. 1 písm. a) uviedol, že povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti je v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 39/2015 Z. z. predpokladom vzniku poisťovne ako obchodnej spoločnosti vykonávajúcej poisťovaciu činnosť, nakoľko takýmto povolením Národná banka Slovenska povoľuje vznik poisťovne, teda obchodnej spoločnosti, pričom táto obchodná spoločnosť vzniká v zmysle § 62 ods. 1 ObZ až jej zápisom do obchodného registra, a to práve na základe predloženého povolenia vydaného Národnou bankou Slovenska. Právoplatnosťou rozhodnutia o odobratí povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti v celom rozsahu teda obchodnej spoločnosti zanikol jeden z predpokladov pre jej vznik, čím je daný dôvod na zrušenie obchodnej spoločnosti súdom podľa § 68b ods. 1 písm. a) ObZ.

14. Dôvodom na zrušenie obchodnej spoločnosti podľa § 68b ods. 1 písm. a) ObZ je rozhodnutie navrhovateľa, nakoľko týmto rozhodnutím došlo k zániku predpokladu ustanoveného zákonom pre vznik obchodnej spoločnosti. Zápis odobratia povolenia obchodnej spoločnosti na vykonávanie poisťovacej činnosti v zmysle rozhodnutia navrhovateľa v konaní 23Exre/18/2023 je síce úkonom súvisiacim s rozhodnutím navrhovateľa, avšak takýto zápis (resp. v danom prípade výmaz) v obchodnom registri má len deklaratórne účinky a samotné vykonanie uvedeného zápisu do obchodného registra nezakladá dôvod zrušenia obchodnej spoločnosti, nakoľko tento dôvod je daný už od právoplatnosti rozhodnutia navrhovateľa, teda od 05.06.2023. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysvetlil, prečo považuje za dôvod na zrušenie obchodnej spoločnosti až zápis v obchodnom registri, keď v čase vydania uznesenia existuje právoplatné rozhodnutie navrhovateľa o odobratí povolenia obchodnej spoločnosti na vykonávanie poisťovacej činnosti v celom rozsahu považoval až deklaratórny zápis v obchodnom registri, a teda nesprávne interpretoval obsah § 68b ods. 1 písm. a) ObZ v spojení s § 6 ods.

1 zákona č. 39/2015 Z. z., ktorým je súd v konaní viazaný. Teda nesprávne právne posúdil vec, keď za dôvod na zrušenie obchodnej spoločnosti považoval až deklaratórny zápis v obchodnom registri, a teda nesprávne interpretoval obsah § 68b ods. 1 písm. a) ObZ v spojení s § 6 ods. 1 zákona č. 39/2015 Z. z..

III. Vstup prokurátora do konania

15. Podaním zo dňa 28.05.2024 oznámil prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, že s poukazom na § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a § 13 ods. 1 a § 304 písm. a) a b) CMP vstupuje do súdneho konania

16. Prerušenie konania v zmysle § 164 CSP je podľa prokurátora prípustné za predpokladu, že meritórne rozhodnutie závisí od (nevyriešenej) predbežnej otázky, ktorá je relevantná pre meritórne rozhodnutie veci a konajúci súd je túto otázku oprávnený riešiť aj sám. V danom prípade je zrejmé, že rozhodnutie o odobraní povolenia nadobudlo právoplatnosť. Správny súd nepriznal odkladný účinok správnej žalobe obchodnej spoločnosti. Rozhodnutie o odobraní povolenia teda spôsobuje právne účinky. Táto otázka preto nie je a z povahy veci ani nemôže byť dôvodom na prerušenie konania o zrušení obchodnej spoločnosti a jej vstupe do likvidácie. Zákonnosť administratívneho rozhodnutia nie je otázkou, ktorú súd v civilnom procese skúma. Ak je administratívne rozhodnutie právoplatné, súd v civilnom procese jeho zákonnosť prezumuje a právne účinky rozhodnutia je povinný vziať do úvahy a vychádzať z nich.

17. Prokurátor dodal, že ak by aj boli splnené dôvody na prerušenie konania, ak by bolo prípustné prerušiť konanie z dôvodu, že o relevantnej predbežnej otázke prebieha iné súdne konanie, potom platí, že súd ktorý konanie prerušuje musí skúmať a v odôvodnení uznesenia o prerušení konania vysvetliť, či má iné súdne konanie aspoň určitú nádej na úspech. Inými slovami, súd prerušujúci konanie musí ustáliť, že žaloba, na základe ktorej sa iné súdne konanie začalo nie je zjavne nedôvodná.

18. Konanie o zrušení obchodnej spoločnosti, ktorej bolo odobrané povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti, má charakter výkonu rozhodnutia Národnej banky Slovenska, teda výkonu administratívneho rozhodnutia orgánu, ktorý vykonáva dohľad nad činnosťou poisťovne. Registrový súd v konaní o zrušení obchodnej spoločnosti podľa prokurátora nedisponuje právomocou priznať rozhodnutiu Národnej banky Slovenska odkladný účinok. Registrový súd má posúdiť len to, či došlo k splneniu hmotnoprávnych podmienok pre zrušenie obchodnej spoločnosti a jej vstup do likvidácie.

IV. Relevantné právne predpisy

19. Podľa § 139 ods. 1 písm. h) zákona č. 39/2015 Z. z. ak Národná banka Slovenska zistí nedostatky v činnosti poisťovne, zaistovne, pobočky zahraničnej poisťovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne spočívajúce v nedodržiavaní podmienok určených v povolení podľa § 7 alebo § 9 až 11 alebo v rozhodnutí o predchádzajúcom súhlase, podmienok alebo povinností vyplývajúcich z iných rozhodnutí Národnej banky Slovenska alebo orgánu dohľadu nad skupinou uložených poisťovni, zaistovni, pobočke zahraničnej poisťovne alebo pobočke zahraničnej zaistovne, v nedodržiavaní alebo v obchádzaní iných ustanovení tohto zákona, osobitných predpisov alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na výkon dohľadu, alebo na vykonávanie poisťovacej činnosti alebo zaistovacej činnosti, alebo ak Národná banka Slovenska zistí, že činnosť vykonávaná poisťovňou, zaistovňou, pobočkou zahraničnej poisťovne alebo pobočkou zahraničnej zaistovne môže viesť k ohrozeniu záujmov jej klientov, môže podľa závažnosti, rozsahu, dĺžky trvania, následkov a povahy zistených nedostatkov odobrať poisťovni alebo pobočke zahraničnej poisťovne povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti pre niektoré poisťné odvetvie, zúžiť rozsah poisťovacej činnosti pre niektoré poistenia v rámci poisťného odvetvia, odobrať poisťovni alebo pobočke zahraničnej poisťovne, ktorá súčasne vykonáva životné poistenie a neživotné poistenie, povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti pre životné poistenie alebo neživotné poistenie.

20. Podľa § 139 ods. 1 písm. g) zákona č. 39/2015 Z. z. ak Národná banka Slovenska zistí nedostatky v činnosti poisťovne, zaistovne, pobočky zahraničnej poisťovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne spočívajúce v nedodržiavaní podmienok určených v povolení podľa § 7 alebo § 9 až 11 alebo v

rozhodnutí o predchádzajúcom súhlase, podmienok alebo povinností vyplývajúcich z iných rozhodnutí Národnej banky Slovenska alebo orgánu dohľadu nad skupinou uložených poisťovni, zaistovni, pobočke zahraničnej poisťovne alebo pobočke zahraničnej zaistovne, v nedodržiavaní alebo v obchádzaní iných ustanovení tohto zákona, osobitných predpisov alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na výkon dohľadu, alebo na vykonávanie poisťovacej činnosti alebo zaistovacej činnosti, alebo ak Národná banka Slovenska zistí, že činnosť vykonávaná poisťovňou, zaistovňou, pobočkou zahraničnej poisťovne alebo pobočkou zahraničnej zaistovne môže viesť k ohrozeniu záujmov jej klientov, môže podľa závažnosti, rozsahu, dĺžky trvania, následkov a povahy zistených nedostatkov obmedziť alebo zakázať poisťovni, zaistovni, pobočke zahraničnej poisťovne alebo pobočke zahraničnej zaistovne voľné nakladanie s aktívami.

21. Podľa § 159 ods. 1 zákona č. 39/2015 Z. z. od okamihu doručenia rozhodnutia o odobratí povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti alebo o odobratí povolenia na vykonávanie zaistovacej činnosti, alebo odo dňa zániku tohto povolenia nesmie právnická osoba, ktorej bolo odobraté alebo jej zaniklo také povolenie, vykonávať poisťovaciu činnosť alebo zaistovaciu činnosť okrem činností, ktoré sú nevyhnutné na uplatnenie jej pohľadávok a vyrovanie záväzkov.

22. Podľa § 159 ods. 2 zákona č. 39/2015 Z. z. rozhodnutie o odobratí povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti alebo rozhodnutie o odobratí povolenia na vykonávanie zaistovacej činnosti zašle Národná banka Slovenska do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia Obchodnému vestníku na uverejnenie.

23. Podľa § 159 ods. 5 zákona č. 39/2015 Z. z. bez zbytočného odkladu po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o odobratí povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti alebo o odobratí povolenia na vykonávanie zaistovacej činnosti Národná banka Slovenska podá príslušnému súdu návrh na zrušenie a likvidáciu tejto právnickej osoby a na vymenovanie likvidátora. Súd pred rozhodnutím o zrušení nemôže použiť postup podľa osobitného predpisu.

24. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 68 ods. 1 CMP spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Podľa § 68 ods. 2 CMP zániku spoločnosti predchádza jej zrušenie s likvidáciou alebo bez likvidácie. Spoločnosť sa zrušuje bez likvidácie, ak celé jej imanie prešlo na právneho nástupcu, alebo po jej zrušení súdom nebol zložený preddavok na úhradu odmeny a výdavkov likvidátora (ďalej len „preddavok na likvidáciu“) vo výške ustanovenej osobitným predpisom.

27. Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

28. Podľa § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

29. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V. Posúdenie vecí odvolacím súdom

30. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec podľa § 379 CSP a § 380 ods. 1, 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania.

31. Predmetom odvolacieho konania bolo, s poukazom na obsah napadnutého uznesenia, jeho odôvodnenie a žalovaným uplatnenú odvolaciu argumentáciu, posúdiť, či súd prvej inštancie postupoval správne, keď konanie o návrhu navrhovateľa o zrušenie a likvidáciu obchodnej spoločnosti a na vymenovanie likvidátora v zmysle § 164 CSP prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. 6S/70/2023.

32. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie, s dôvodmi odvolania navrhovateľa, ako aj vyjadreniami obchodnej spoločnosti a prokurátora, odvolací súd dospel k nasledovným záverom:

33. Súd prvej inštancie rozhodnutie o prerušení konania odôvodnil tým, že „Súd má za to, že v konaní vedenom na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. 6S/70/2023 je riešená otázka zákonnosti rozhodnutia Národnej banky Slovenska č. sp. NBS1-000-079-406, č. z.: 100-000-524-310 zo dňa 1.6.2023, na základe ktorého má dôjsť k výmazu predmetu podnikania (činnosti) obchodnej spoločnosti NOVIS Insurance Company, NOVIS Versicherungsgesellschaft, NOVIS Compagnia di Assicurazioni, NOVIS Poisťovňa a. s. , Námestie Ľudovíta Štúra 2, 811 02 Bratislava, IČO: 47 251 301 a následne k dôvodu na zrušenie obchodnej spoločnosti v zmysle ust. § 68b ods. 1 písm. a) Obchodného zákonníka.“

34. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia má zahŕňať a hodnotiť všetky skutočnosti, ktoré boli podkladom pre výrok rozhodnutia, pričom má podávať celkový prehľad o priebehu konania a (pokiaľ boli vznesené) reagovať na pripomienky, návrhy a vyjadrenia účastníkov súdneho konania. Medzi výrokom a odôvodnením musí byť logická zhoda. Súčasne spočíva právna bezchybnosť rozhodnutia súdu v náležitom a presvedčivom vysvetlení všetkých právne relevantných skutočností alebo argumentov, ktoré boli pre rozhodnutie podstatné. Súd sa musí s nimi v dôvodoch rozhodnutia vysporiadať tak, by bol zrejмый zistený stav veci a bolo vysvetlené jeho právne posúdenie.

35. Ohľadom preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie možno konštatovať, že je stručné až strohé, pričom súd v ňom síce oznámil dôvod výroku (prerušenia konania), ktorým je konanie pred správnym súdom o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia - podkladu pre rozhodnutie registrového súdu na základe návrhu navrhovateľa, avšak nedoplnil žiadnu svoju úvahu, prečo práve toto rozhodnutie v správnom súdnom konaní bude mať význam pre rozhodnutie v predmetnej veci a prečo sa nerozhodol pre iné vhodné opatrenie (procesný postup), napríklad si o veci neurobil vlastný úsudok. Odvolací súd kriticky hľadá na skutočnosť, že súd prvej inštancie si podstatne zjednodušil svoju povinnosť dôkladne odôvodniť ním vydané rozhodnutie. Podobných pochybení by sa v budúcnosti mal súd prvej inštancie vyvarovať, pretože nie len zrozumiteľnosť ale i odborná úroveň odôvodnenia je dôležitým atribútom vnímania a autority predstavitel'a súdnej moci, ktorý sa naplňa práve prostredníctvom súdnych rozhodnutí.

36. Krajský súd poukazuje na § 387 ods. 1 CSP, podľa ktorého odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Výrok napadnutého uznesenia považoval odvolací súd za vecne správny, právne závery súdu prvej inštancie uvedené v odôvodnení (hoci stručné) je možné pochopiť a účastníkom nebola upretá možnosť reagovať na ne.

37. V nadväznosti na uvedené neopodstatnenou bola odvolacia námietka navrhovateľa týkajúca sa nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia. Odvolací súd konštatoval správnosť výroku napadnutého uznesenia a za nevhodné by považoval zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia len z formálnych dôvodov, pričom súd zdôrazňuje, že by to podľa jeho názoru v konečnom dôsledku neznamenal iné procesné rozhodnutie ako to navrhovateľom v jeho odvolaní kritizované.

38. Z dikcie § 387 ods. 1 CSP, ktorého zámerom je i efektívnosť hospodárnosť konania vyplýva povinnosť pre odvolací súd, aby v prípade potvrdenia rozhodnutia súdu prvej inštancie doplnil odôvodnenie o podstatných (sporných) otázkach alebo sa vysporiadal s vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať aj s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

39. Navrhovateľ podstatnú časť svojho odvolania venoval otázke viazanosti registrového súdu jeho rozhodnutím opísaným v ods. 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia, pričom tvrdil, že súd prvej inštancie vydaním uznesenia o prerušení konania v rozpore s § 193 CSP nereflektoval na právoplatné a zákonné rozhodnutie navrhovateľa, pričom porušil povinnosť viazanosti súdu rozhodnutím orgánu verejnej moci a svojvoľne oddialil rozhodnutie vo veci samej.

40. Obdobne i prokurátor vo svojom podaní zo dňa 28.05.2024 uviedol, že konanie o zrušení obchodnej spoločnosti, ktorej bolo odobrané povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti, má charakter výkonu rozhodnutia Národnej banky Slovenska, teda výkonu administratívneho rozhodnutia orgánu, ktorý vykonáva dohľad nad činnosťou poisťovne, pričom registrový súd v konaní o zrušení obchodnej spoločnosti nedisponuje právomocou priznať rozhodnutiu Národnej banky Slovenska odkladný účinok.

41. Súd je v zmysle § 193 CSP viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal. Ustanovenie § 193 CSP predstavuje výnimku zo zásady voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 CSP), pričom uvedené otázky si súd nemôže vyriešiť prejudiciálne (§ 194 CSP). Tu je však potrebné zdôrazniť, že takéto odsudzujúce rozhodnutie môže obsahovať okrem výroku o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt, a o tom, kto ich spáchal, aj iné výroky, ktorými súd viazaný podľa § 193 CSP nie je. Rovnako nie je viazaný ani odôvodnením rozhodnutia, a ani oslobodzujúcim rozhodnutím.

42. Polemika navrhovateľa (alebo prokurátora) s tým či registrový súd nerešpektoval hoci v zmysle § 193 CSP mal nemala súvis s právne relevantnou otázkou v predmetnej veci. Tou bola otázka posúdenia správnosti postupu registrového súdu pri prerušení konania. Nerešpektovaním viazanosti rozhodnutím orgánu verejnej moci podľa § 193 CSP by bol postup registrového súdu, keby neakceptoval rozhodnutie navrhovateľa, pretože (napríklad) nepovažoval jeho rozhodnutie týkajúce sa viny obchodnej spoločnosti - spáchania správneho deliktu, za zákonné (záväznú) na základe vlastného prejudiciálneho posúdenia konania obchodnej spoločnosti.

43. V tomto odvolacom súdom posudzovanom prípade je registrový súd viazaný nie len výrokom o tom, že obchodná spoločnosť spáchala správny delikt (viaceré správne delikty) ale špecificky aj tým, že navrhovateľ obchodnej spoločnosti odobral povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti.

44. Zákon 39/2015 Z. z. upravuje okrem iného niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, organizáciou, riadením a vykonávaním činnosti poisťovní a zaisťovní, reorganizáciu a niektoré vzťahy súvisiace so zánikom poisťovní a zaisťovní alebo niektoré vzťahy upravujúce výkon dohľadu nad poisťovníctvom.

45. Obchodná spoločnosť bola poisťovňou v zmysle zákona č. 39/2015 Z. z.. Poisťovňou je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá vykonáva poisťovaciu činnosť na základe povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti udeleného Národnou bankou Slovenska v konaní podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom je zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

46. Povolením na vykonávanie poisťovacej činnosti sa za podmienok ustanovených týmto zákonom povoľuje vznik poisťovne alebo zriadenie pobočky zahraničnej poisťovne a vykonávanie poisťovacej činnosti tejto poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne v rozsahu vymedzenom v tomto povolení (§ 6 ods. 1 zákona č. 39/2015 Z. z.). Poisťovňa alebo pobočka zahraničnej poisťovne môže vykonávať len činnosti, na ktoré jej bolo udelené povolenie, ktoré udeľuje Národná banka Slovenska.

47. Národná banka Slovenska rozhoduje o udelení vyššie opísanej licencii. Takisto je v zmysle zákona č. 39/2015 Z. z. oprávnená poisťovní odobrať povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti pre niektoré poisťovní odvetvie, zúžiť rozsah poisťovacej činnosti pre niektoré poistenia v rámci poisťovní odvetvia, odobrať poisťovní alebo pobočke zahraničnej poisťovne, ktorá súčasne vykonáva životné poistenie a neživotné poistenie, povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti pre životné poistenie alebo neživotné poistenie. Je tiež oprávnená rozhodnutím obmedziť alebo zakázať poisťovní, zaisťovní, pobočke zahraničnej poisťovne alebo pobočke zahraničnej zaisťovne voľné nakladanie s aktívami.

48. Činnosť poisťovní nie je živnosťou (§ 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov). Oprávnenie podnikáť ako poisťovňa

je možné len na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska. Taktiež treba dodať, že zápis zmien na základe návrhu Národnej banky Slovenska podľa § 159 ods. 5 zákona č. 39/2015 Z. z. v obchodnom registri je úkonom deklaratorným úkonom, kedy registrový súd zmenu vyznačí na základe rozhodnutia Národnej banky Slovenska, ktoré je v zmysle § 159 ods. 1 zákona č. 39/2015 Z. z. predbežne vykonateľné. Podľa tohto zákonného ustanovenia totiž od okamihu doručenia rozhodnutia o odobratí povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti nesmie právnická osoba, ktorej bolo odobraté také povolenie, vykonávať poisťovaciu činnosť okrem činností, ktoré sú nevyhnutné na uplatnenie jej pohľadávok a vyrovnanie záväzkov.

49. Odvolací súd pripomína, že navrhovateľ v ods. 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia okrem odobratia povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti rozhodol (právoplatne) aj obmedzení voľne nakladať s aktívami obchodnej spoločnosti do momentu zápisu likvidátora do obchodného registra vykonaného na základe rozhodnutia súdu o návrhu orgánu dohľadu na vymenovanie likvidátora účastníka konania v zmysle § 161 ods. 3 zákona č. 39/2015 Z. z. alebo do momentu právoplatného rozhodnutia súdu o vyhlásení konkurzu na majetok účastníka konania podľa zákona č. 7/2005 Z. z..

50. Konanie vedené pred registrovým súdom je nezávislé od konania pred Národnou bankou spravovaným zákonom č. 39/2015 Z. z.. Registrový súd postupuje podľa Civilného mimosporového poriadku a keďže konanie o zrušení obchodnej spoločnosti je návrhovým konaním, použijú sa ustanovenia Civilného sporového poriadku. Účastníkmi konania sú navrhovateľ a obchodná spoločnosť, ktorá má byť zrušená.

51. Právna úprava civilného súdneho procesu rozlišuje medzi obligatorným a fakultatívnym prerušením konania. Obligatorne prerušenie konania je upravené v ustanovení § 162 CSP, § 163 a § 445 CSP. Fakultatívne prerušenie konania je upravené v ustanovení § 164 CSP. Pri fakultatívnom rozhodnutí o prerušení konania podľa § 164 CSP (na rozdiel od obligatorného prerušenia podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP) ide o otázky, ktoré by súd mohol sám vyriešiť ako prejudiciálne (§ 194 CSP). „Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) OSP (teraz § 164 CSP) upravuje tzv. predbežnú (prejudiciálnu) otázku. Rozumie sa ňou taká otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Na jej vecné rozhodnutie však nie je príslušný súd, pred ktorým prebieha dané súdne konanie, ale iný orgán, prípadne súd. Ide teda o otázku, ktorá môže byť predmetom samostatného konania. Pokiaľ sa takáto zákonom predpokladaná prekážka vyskytne počas súdneho konania, je len na úvahe súdu, či konanie preruší alebo bude v konaní pokračovať ďalej, pretože z dikcie ustanovenia § 109 ods. 2 OSP nevyplýva povinnosť súdu konanie prerušiť. Ustanovenie § 135 ods. 2 OSP dáva súdu možnosť, aby otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu (predbežné otázky), posúdil sám.“(Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. augusta 2010, sp. zn. 3 Sžo 182/2010).

52. Ustanovenie § 164 CSP teda ustanovuje súdu možnosť zvoliť si, či preruší konanie alebo urobí iné vhodné opatrenie. Rozhodnutie súdu závisí od konkrétnych okolností. Otázky v právnych vzťahoch účastníkov si môže súd prejudiciálne vyriešiť sám. Či súd preruší alebo nepreruší konanie, závisí od konkrétnych okolností sporu. Je teda na vôli súdu, či tak urobí alebo či počká na vyriešenie otázky v súdnom alebo správnom konaní, ak takéto konanie už prebieha, alebo môže dať na takéto konanie aj sám podnet a následne konanie preruší. Súd príhľadne napríklad na štádium, v akom sa konanie nachádza a tiež na svoje vlastné možnosti prejudiciálne spornú otázku vyriešiť. Ak odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, súd pokračuje v konaní aj bez návrhu.

53. Skutočnosť, že Civilný sporový poriadok umožňuje (registrovému) súdu konanie prerušiť nijako nezasahuje do právomoci Národnej banky Slovenska vo výkone dohľadu nad činnosťou poisťovne. Z vyššie uvedeného (odseky 45 až 49) vysvetlenia tiež vyplýva, že prerušením konania o návrhu na zrušenie obchodnej spoločnosti sa nezrušilo rozhodnutie o odobratí povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti obchodnej spoločnosti a obmedzení voľne nakladať s aktívami obchodnej spoločnosti. Prerúšením konania sa ani neoddišlili právne účinky predmetného rozhodnutia. Preto za neopodstatnenú považoval odvolací súd túto argumentáciu navrhovateľa uvedenú v odvolaní a opísanú v ods. 9 až 11 odôvodnenia tohto rozhodnutia.

54. Predmetné rozhodnutie navrhovateľa je (hoci záväzným v časti týkajúcej sa rozhodnutia o spáchaní správneho deliktu a kto ho spáchal) podkladom, na základe ktorého rozhoduje registrový súd a to postupom podľa zákona (CMP, CSP). Podľa názoru odvolacieho súdu ak by úmyslom zákonodarcu bol

len obligatórny zápis zrušenia obchodnej spoločnosti na základe návrhu (požiadania) Národnej banky Slovenska, boli by príslušné ustanovenia zákona č. 39/2015 Z. z. (napr. § 159 ods. 5 alebo § 139 ods. 1 písm. g), h) alebo § 158) alebo CMP (§ 309 a nasl.) alebo CSP (§ 164) upravené (formulované) inak a zákon by určil súdu priamu povinnosť rozhodnúť o zrušení a likvidácii obchodnej spoločnosti, pričom by vylúčil ostatné do úvahy pripadajúce procesné postupy, akým je napríklad aj prerušenie konania.

55. Súd musí nie len rešpektovať právo, ale výklad právnych predpisov musí smerovať k spravodlivému výsledku. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, je nevyhnutné uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 309d ods. 1 CMP, podľa ktorého ak spoločnosť neosvedčí odstránenie dôvodu, pre ktorý sa začalo konanie o zrušení spoločnosti, súd po márnom uplynutí lehoty na odstránenie dôvodu pre zrušenie spoločnosti rozhodne o zrušení spoločnosti a rozhodnutie doručí spoločnosti. Uvedené ustanovenie možné vykladať aj tak, že právomoc zrušiť obchodnú spoločnosť daná registrovému súdu spočíva v posúdení obrany obchodnej spoločnosti, ktorá má možnosť zvrátiť svoje zrušenie len v prípade, ak preukáže, že bol zrušený dôvod, pre ktorý sa začalo konanie o zrušení spoločnosti. V kontexte s posudzovanou vecou potom konanie vedené pred správnym súdom o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia navrhovateľa č. sp.: NBS1-000-079-406, č. z.: 100-000-524-310 zo dňa 1.6.2023, ktorý bol dôvodom pre podanie návrhu na zrušenie obchodnej spoločnosti, je práve takým prebiehajúcim súdnym konaním, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať opisovaný význam pre rozhodnutie registrového súdu.

56. Nie je spornou otázkou, či sa podľa vyššie opísaného rozhodnutia navrhovateľa dopustila obchodná spoločnosť správnych deliktov. Všeobecný súd nie je ani oprávnený posúdiť zákonnosť (primeranosť) obchodnej spoločnosti uložených sankcií. Na druhej strane však nemožno ignorovať skutočnosť, že na správnom súde prebieha konanie, predmetom ktorého je medzi účastníkmi sporná a zároveň pre konanie vo veci obchodného registra predbežná otázka zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu (navrhovateľa). Zároveň je odvolací súd toho názoru, že všeobecný si súd nemohol o spornej otázke uloženej sankcie urobiť vlastný úsudok a nejaví sa uskutočniteľným ani žiadne iné vhodné opatrenie, ktoré by registrový súd mohol urobiť mimo prerušenia konania do skončenia správneho súdneho konania.

57. Hoci odvolací súd rešpektuje právnu integritu a výlučnú právomoc navrhovateľa ako orgánu verejnej moci rozhodovať o udelení alebo odobratí licencie na vykonávanie činnosti poisťovne, nemožno opomíňať osobitnú právnu úpravu konania pred súdom vo veciach obchodného registra. Je povinnosťou súdu dbať na to, aby neboli porušované práva účastníkov. Za hodnú zreteľa preto považoval odvolací súd aj tú skutočnosť, že vylúčením možnosti prerušiť konanie a nezohľadnením skutočnosti, že obchodná spoločnosť legitímne bráni svoje subjektívne práva správnu žalobou, došlo by (v súlade s predstavami navrhovateľa) k zrušeniu obchodnej spoločnosti bez ďalšieho, pričom tá by už ďalej nemohla (pre stratu právnej subjektivity) konať pred správnym (ani iným) súdom a konanie by správny súd z tohto dôvodu zastavil. Obchodnej spoločnosti by sa tým zabránilo brániť svoje práva v konaní aj pred registrovým súdom, keďže by jej bolo znemožnené pokúsiť sa o odstránenie dôvodu, pre ktorý sa začalo konanie o jej zrušení. Obchodnej spoločnosti by sa priamo zabránilo konať a uplatňovať alebo brániť svoje práva. Takýto stav by celkom zjavne znamenal denegatio iustitiae, ktorá je v právnom poriadku Slovenskej republiky ústavne neprípustná.

58. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením prokurátora, že ak by aj bolo prípustné prerušiť konanie z dôvodu, že o relevantnej predbežnej otázke prebieha iné súdne konanie, potom platí, že súd ktorý konanie prerušuje musí skúmať a v odôvodnení uznesenia o prerušení konania vysvetliť, či má iné súdne konanie aspoň určitú nádej na úspech. Odvolací súd je názoru, že jedine v prípade, že bola (správna) žaloba podaná zjavne neopodstatnene, prichádza do úvahy uvedenie takejto skutočnosti do uznesenia. Tak ako to navrhol prokurátor by všeobecný súd neprípustne posudzoval otázky o zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, čo mu nad všetky pochybnosti neprináleží a odôvodňoval by možný úspech správnej žaloby. Tomuto tvrdeniu prisvedčil samotný prokurátor, keď nesúhlasil s prerušením konania, pretože v ňom videl stanovisko registrového súdu, že žaloba by mohla mať úspech, čo súčasne nekorešponduje s jeho tvrdením o nedostatku odôvodnenia.

59. Pokiaľ ide o argumentáciu, že správnej žalobe obchodnej spoločnosti proti rozhodnutiu navrhovateľa nebol priznaný odkladný účinok, odvolací súd je toho názoru, že táto v odvolaní tvrdená skutočnosť

nemôže mať podstatný vplyv na posúdenie otázky potreby prerušiť konanie registrovým súdom. Priznanie odkladného účinku správnej žalobe je inštitútom správneho súdneho konania. V prípade zamietnutia návrhu podľa § 188 SSP zostáva žalobou napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej moci vykonateľné, jeho účinky sa nepozastavujú.

60. Odvolací súd opakuje, že účinkom samotného rozhodnutia o odobratí povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti obchodnej spoločnosti a obmedzení voľne nakladať s aktívami obchodnej spoločnosti nastal stav, že obchodná spoločnosť nemôže podnikáť v oblasti poisťovníctva. Ako už súd vyššie konštatoval rozhodnutie Národnej banky Slovenska o odobratí povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti je v zmysle § 159 ods. 1 zákona č. 39/2015 Z. z. predbežne vykonateľné. Od okamihu jeho doručenia nesmie právnická osoba, ktorej bolo odobraté také povolenie, vykonávať poisťovaciu činnosť okrem činností, ktoré sú nevyhnutné na uplatnenie jej pohľadávok a vyrovnanie záväzkov. Navyše rozhodnutie navrhovateľovi uložilo obchodnej spoločnosti zákaz nakladania s jej aktívami do momentu zápisu likvidátora do obchodného registra.

61. Z uvedeného zároveň vyplýva, že prerušenie konania o návrhu na zrušenie a likvidáciu obchodnej spoločnosti nemá na účinky rozhodnutia navrhovateľa žiaden vplyv a obavy opísané navrhovateľom v jeho odvolaní neboli namieste. Prerúšením konania podľa § 164 CSP registrový súd nijako neznížil (neoddialil a nepozastavil) účinnosť rozhodnutia navrhovateľa, neovplyvnil ingerencie navrhovateľa ako orgánu bankového dohľadu ani zmysle a význam jeho rozhodnutia, ktoré má zabrániť v pokračovaní páchania v rozhodnutí konštatovaných správnych deliktov obchodnou spoločnosťou. Odvolací súd nevidel rozpor aktuálneho právneho stavu s tvrdením prokurátora, že „ak je administratívne rozhodnutie právoplatné, súd v civilnom procese jeho zákonnosť prezumuje a právne účinky rozhodnutia je povinný vziať do úvahy a vychádzať z nich.“ Čoho sa navrhovateľ v odvolaní i prokurátor dožadovali v súvislosti s ochranou verejného záujmu bolo podľa názoru odvolacieho súdu zabezpečené jednak jeho rozhodnutím o odobratí povolenia obchodnej spoločnosti na vykonávanie poisťovacej činnosti a obmedzení voľného nakladania s aktívami do momentu zápisu likvidátora do obchodného registra a tiež uznesením správneho sudu, ktorým zamietol žiadosť obchodnej spoločnosti o priznanie odkladného účinku správnej žalobe.

62. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania navrhovateľa, pričom odvolacie námietky vyhodnotil za neopodstatnené. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správne potvrdil.

63. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej obchodnej spoločnosti priznal voči navrhovateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

64. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3: 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).